

Miljødirektoratet
post@miljodir.no

30.10.2024

Innspill til kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder

Den Norske Turistforening (DNT) er Norges største friluftslivsorganisasjon med over 320 000 medlemmer. DNT har som formål å arbeide for et enkelt, aktivt, allsidig og naturvennlig friluftsliv, for sikring av allemannsretten og friluftslivets natur- og kulturgrunnlag

Overordnede innspill

Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder er et av de viktigste forvaltningsverktøyene vi har for å ta vare på friluftslivsområder, og for å sikre et godt kunnskapsgrunnlag i ulike plan- og konsesjonsprosesser. DNT mener derfor det er viktig at man bruker en mest mulig enhetlig metode på tvers av kommunegrenser og fylkesgrenser, og at kartleggingen oppdateres jevnlig og brukes aktivt i arealplanleggingen. Vi er glade for at direktoratet utarbeider egen metode for kartlegging av regionale friluftslivsområder og ruter, og vurderer forbedringer i metoden for kartlegging av friluftslivsområder i kommunene.

Utalelsen vår er basert på innspill fra et utvalg av naturvernkontakter i medlemsforeningene våre. DNT sentralt har imidlertid ikke praktisk erfaring fra kartlegging av friluftslivsområder, vi velger derfor å gi noen overordnede innspill og forutsetter at dere får mer detaljerte innspill fra aktører med mer detaljkunnskap.

Forslag til metode for å kartlegge og verdsette regionale friluftslivsområder

- **Kan verdsettelseskriteriene forenkles ytterligere?** Det er positivt om metoden kan gjøres enkel. Vi støtter at brukerfrekvens og opplevelseskvaliteter er noen av de viktigste kriteriene, og forslaget til forenkling hvor toppskår på en av disse kvalitetene gir status som kategori A, kan være en god løsning. Brukes for mange verdsettelseskriterier, kan det være litt mer tilfeldig hvilke områder som får toppskår og status som kategori A.
- Det er et viktig poeng at urørte områder med lite tilrettelegging og bruk, hvor man kan oppleve natur fri for menneskelige forstyrrelser, kan gi den høyeste naturoplevelsen, og kvalifisere til status som kategori A. Det er viktig at dette gjenspeiles i metoden man velger.
- Det er viktig at det gis veiledning på hvordan vurdere opplevelseskvaliteter, slik at dette gjøres mest mulig likt på tvers av fylkesgrenser (og kommunegrenser). Dette er ekstra viktig dersom man kutter ned på antall verdsettelseskriterier.

Metode for å kartlegge regionale turruter

- **Bør turruter også verdsettes?** Vi tenker i utgangspunktet at alle regionale turruter bør være å anse som viktige, og heller til at det er tilstrekkelig at de kartlegges og gis en verbal beskrivelse slik som det foreslås i høringsutkastet.

- Det bør anbefales at de regionale turrutene vises i regionale arealplaner og i kommuneplanens arealdel.

Metode for kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder i kommunene

- Som for kartlegging og verdsetting av regionale friluftslivsområder er det positivt om metoden kan forenkles. Eksempelvis kan ved å prioritere de viktigste verdsettingskriteriene, og kutte ned på antallet. Som spilt inn når det gjelder regionale friluftslivsområder, kan bruk av for mange vurderingskriterier gi litt mer tilfeldig utslag på hvilke områder som får høyest verdi. Brukerfrekvens og opplevelseskvaliteter bør også her ha stor uttelling.
- For planlegging av eksempelvis snøskuterløyper er det viktig at det skilles mellom område for vinterfriluftsliv og annet friluftsliv. Det bør derfor vurderes om det skal gjøres helt adskilte vurderinger av vinterfriluftslivsområder og om det kan være hensiktsmessig at viktige vinterfriluftslivsområder vises som eget kartlag i Naturbase

Andre innspill

- Veilederen bør ha en klarere anbefaling om at kartleggingen skal holdes løpende oppdatert og revideres i forbindelse med revisjon av kommuneplanens arealdel. Dette kan gjerne stå innledningsvis i veilederen. Kommunenes ansvar for å kartlegge friluftslivsområder og holde dette oppdatert bør også løftes fram i viktige styringsdokument for kommunenes planlegging, slik som Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging mm.
- Det bør anbefales at viktige friluftslivsområder settes av som hensynssoner i kommuneplanens arealdel.
- Det bør vurderes om fylkeskommunene i større grad kan ha en koordinerende rolle for kartlegging av friluftslivsområder i kommunene. Dette kan gi mer enhetlige bruk av metoden på tvers av kommunegrenser, og bidra til at friluftslivsområder i alle kommuner blir kartlagt og jevnlig revidert.

Med vennlig hilsen

Ingeborg Wessel Finstad
Seksjonsleder, natur og bærekraft

Maylinn Stomperud
Fagsjef naturforvaltning

Elektronisk godkjent underskrift